Wymagania niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z geografii w klasach V – VIII szkoły podstawowej.

Program nauczania geografii w szkole podstawowej – Geografia bez tajemnic,
autorstwa Arkadiusza Głowacza, realizowany przy pomocy podręcznika „Geografia bez tajemnic".

KLASA VIII

Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi:
- wskazać na mapie położenie geograficzne Azji,
- wymienić formy ukształtowania powierzchni Azji,
- wymienić strefy klimatyczne Azji na podstawie mapy klimatycznej,
- wymienić największe rzeki Azji,
- wymienić strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznej,
- wyjaśnić znaczenie terminu *wulkanizm,*
- odczytać z mapy nazwy największych wulkanów w Azji,
- wskazać na mapie zasięg Ognistego Pierścienia Pacyfiku,
- wymienić czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azji,
- wymienić główne uprawy w Azji na podstawie mapy gospodarczej,
- określić cechy położenia Japonii na podstawie mapy ogólnogeograficznej,
- wymienić cechy środowiska przyrodniczego Japonii,
- wymienić główne uprawy w Japonii,
- określić cechy położenia Chin na podstawie mapy ogólnogeograficznej,
- zlokalizować na mapie ośrodki przemysłu zaawansowanych technologii w Chinach,
- wymienić główne uprawy w Chinach i opisuje ich rozmieszczenie na podstawie mapy gospodarczej,
- określić położenie geograficzne Indii,
- porównać liczbę ludności Chin i Indii oraz odczytuje z wykresu ich prognozę,
- wymienić największe aglomeracje Indii i wskazuje je na mapie,
- wyjaśnić znaczenie terminu *slamsy,*
- wymienić główne rośliny uprawne w Indiach i wskazuje na mapie tematycznej regiony ich występowania,
- wymienić surowce mineralne w Indiach i wskazuje na mapie regiony ich występowania,
- określić położenie geograficzne Bliskiego Wschodu,
- wymienić państwa leżące na Bliskim Wschodzie na podstawie mapy politycznej,
- wskazać na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie,
- określić położenie matematyczno-geograficzne Afryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej,
- wymienić strefy klimatyczne Afryki,
- wymienić największe rzeki i jeziora Afryki,
- wymienić czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce,
- wymienić główne uprawy w Afryce,
- wymienić surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej,
- wskazać obszary występowania surowców mineralnych na terenie Afryki,
- wymienić atrakcyjne turystycznie państwa Afryki,
- wyjaśnić różnicę między głodem a niedożywieniem,
- wymienić państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem,
- określić położenie geograficzne Kenii,
- wymienić obiekty turystyczne na terenie Kenii,
- określić położenie geograficzne Ameryki,
- wymienić nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową,
- wymienić największe rzeki Ameryki i wskazuje je na mapie,
- wyjaśnić znaczenie terminów: *tornado*, *cyklon tropikalny,*
- wskazać na mapie Aleję Tornad,
- wymienić nazwy wybranych cyklonów tropikalnych w XXI wieku,
- określić położenie geograficzne Amazonii,
- omówić florę i faunę lasów równikowych,
- podać liczbę ludności Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie wykresu ,
- wymienić główne odmiany człowieka zamieszkujące Amerykę,
- wyjaśnić znaczenie terminów: *urbanizacja*, *wskaźnik urbanizacji*, *aglomeracja*, *megalopolis,*
- wymienić obszary słabo i gęsto zaludnione w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej i wskazuje je na mapie,
- wymienić największe miasta i aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej i wskazuje na mapie,
- określić położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych,

- wyjaśnić znaczenie terminów: *produkt światowy brutto*, *technopolia,*
- wymienić główne działy przemysłu w Stanach Zjednoczonych,
- wymienić rodzaje usług wyspecjalizowanych w Stanach Zjednoczonych,
- określić położenie geograficzne Australii i Oceanii,
- wymienić największe pustynie Australii na podstawie mapy,
- wyjaśnić znaczenie terminu *basen artezyjski,*
- wymienić endemity w Australii oraz na wyspach Oceanii,
- przedstawić liczbę ludności i gęstość zaludnienia w Australii na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych,
- wymienić największe miasta Australii oraz wskazuje je na mapie,
- określić położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych,
- wyjaśnić znaczenie terminów: *góra lodowa*, *pak lodowy*, *lądolód*, *lodowce szelfowe*, *nunataki*
- wymienić gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki,

Na ocenę dostateczną uczeń potrafi ponadto:
- opisać linię brzegową Azji na podstawie mapy świata,
- scharakteryzować zróżnicowanie środowiska geograficznego Azji,
- przedstawić kontrasty ukształtowaniu powierzchni terenu Azji,
- omówić czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azji,
- omówić strefy roślinne Azji,
- omówić budowę wulkanu na podstawie ilustracji,
- wymienić typy wulkanów i podać ich główne cechy,
- wskazać na mapie obszary Azji o korzystnych i niekorzystnych warunkach do rozwoju rolnictwa,
- wymienić czołówkę państw azjatyckich w światowych zbiorach roślin uprawnych na podstawie infografiki,
- scharakteryzować ukształtowanie powierzchni Japonii,
- strukturę zatrudnienia w Japonii na podstawie analizy danych statystycznych,
- omówić warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Japonii,
- przedstawić cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych,
- określić różnorodność cech środowiska geograficznego Chin na podstawie mapy tematycznej,
- omówić czynniki przyrodnicze sprzyjające osadnictwu w Chinach,
- przedstawić nierównomierne rozmieszczenie ludności Chin na podstawie mapy gęstości zaludnienia,
- omówić główne kierunki produkcji rolnej w Chinach,
- omówić cechy środowiska geograficznego Półwyspu Indyjskiego,
- podać przyczyny powstawania slamsów w Indiach,
- omówić warunki uprawy roślin w Indiach na podstawie mapy tematycznej,
- scharakteryzować indyjską Dolinę Krzemową,
- omówić cechy środowiska przyrodniczego Bliskiego Wschodu,
- omówić wielkość zasobów ropy naftowej na świecie i na Bliskim Wschodzie na podstawie wykresu i mapy tematycznej,
- przedstawić cele organizacji OPEC,
- omówić cechy ukształtowania powierzchni Afryki,
- wymienić cechy różnych typów klimatu w Afryce na podstawie klimatogramów,
- scharakteryzować sieć rzeczną i jeziora Afryki,
- omówić czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Afryce,
- scharakteryzować znaczenie chowu zwierząt w krajach Afryki,
- przedstawić zróżnicowanie PKB w różnych państwach Afryki na podstawie analizy danych statystycznych ,
- omówić przemysł wydobywczy w Afryce,
- wskazać państwa w Afryce dotknięte problemem głodu i niedożywienia na podstawie mapy tematycznej,
- dokonać analizy niedożywienia ludności w Afryce na podstawie wykresu,
- przedstawić ruch turystyczny Kenii na podstawie analizy danych statystycznych,
- wymienić nazwy państw leżących w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej,
- podać główne cechy ukształtowania powierzchni Ameryki,
- wymienić strefy klimatyczne Ameryki,
- omówić przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych,
- podać główne rejony występowania cyklonów tropikalnych i kierunki ich przemieszczania się,
- podać cechy środowiska geograficznego Amazonii,
- omówić cechy klimatu Amazonii,
- podać przyczyny zróżnicowania etnicznego i kulturowego Ameryki,
- przedstawić czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej,

- dokonać analizy liczbę ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności państw Ameryki na podstawie mapy tematycznej,
- opisać cechy położenia geograficznego Stanów Zjednoczonych,
- wymienić czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej,
- omówić strukturę użytkowania ziemi w Stanach Zjednoczonych na podstawie wykresu,
- scharakteryzować środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii,
- scharakteryzować ukształtowanie powierzchni Australii,
- wymienić strefy klimatyczne w Australii,
- scharakteryzować wody powierzchniowe Australii,
- omówić czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w Australii,
- omówić występowanie surowców mineralnych w Australii na podstawie mapy tematycznej,
- wymienić cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych,
- scharakteryzować klimat Arktyki i Antarktyki,
- wymienić zagrożenia środowiska przyrodniczego obszarów polarnych,

Na ocenę dobrą uczeń potrafi ponadto:
- omówić budowę geologiczną Azji na podstawie mapy tematycznej,
- omówić cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji,
- scharakteryzować kontrasty klimatyczne i roślinne w Azji na podstawie mapy tematycznej,
- omówić czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azji,
- omówić płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznych,
- wyjaśnić przyczyny występowania trzęsień ziemi i tsunami w Azji,
- opisać przebieg trzęsienia ziemi,
- omówić warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji,
- opisać ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki w Japonii opisuje skutki występowania tajfunów na obszarze Japonii,
- omówić bariery utrudniające rozwój gospodarki Japonii,
- omówić znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japonii,
- cechy gospodarki Chin,
- dokonać analizy wielkości PKB w Chinach na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznych,
- scharakteryzować tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa Chin,
- przedstawić problemy demograficzne Indii,
- omówić system kastowy w Indiach,
- przedstawić zróżnicowanie indyjskiej edukacji,
- dokonać analizy struktury zatrudnienia i strukturę PKB Indii na podstawie wykresu,
- scharakteryzować przetwórstwo przemysłowe Indii,
- omówić zróżnicowanie religijne na Bliskim Wschodzie,
- omówić wpływ religii na życie muzułmanów,
- przedstawić znaczenie produkcji wyrobów z ropy naftowej w krajach Bliskiego Wschodu,
- omówić wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki,
- omówić rozmieszczenie opadów atmosferycznych w Afryce na podstawie mapy klimatycznej,
- omówić udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia w wybranych państwach Afryki na podstawie wykresu,
- omówić gospodarkę w strefie Sahelu,
- omówić cechy gospodarki krajów Afryki na podstawie analizy danych statystycznych,
- przedstawić nowoczesne działy gospodarki Afryki,
- omówić rozwój i znaczenie usług w Afryce,
- omówić przyczyny niedożywienia ludności w Afryce,
- opisać zmiany w poziomie niedożywienia ludności Afryki,
- wymienić obiekty w Kenii wpisane na listę dziedzictwa UNESCO,
- opisać walory kulturowe Kenii na podstawie wybranych źródeł informacji,
- scharakteryzować budowę geologiczną Ameryki,
- omówić czynniki klimatyczne wpływające na klimat Ameryki,
- porównać strefy klimatyczne ze strefami roślinnymi w Ameryce,
- scharakteryzować wody powierzchniowe Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej
- omówić mechanizm powstawania tornad i cyklonów tropikalnych,
- podać przyczyny wysokich rocznych sum opadów atmosferycznych w Amazonii,
- opisać piętrowość wilgotnych lasów równikowych w Amazonii,
- omówić wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki,
- omówić zmiany liczby ludności w Ameryce na przestrzeni lat na podstawie wykresu,
- omówić rozwój miast Ameryki na podstawie wybranych źródeł,

- podać przykłady megalopolis w Ameryce i wskazuje je na mapie,
- podać przyczyny powstawania slamsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej,
- omówić znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy w Stanach Zjednoczonych,
- omówić cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych,
- wymienić cechy charakterystyczne poszczególnych typów klimatu w Australii na podstawie klimatogramów,
- omówić strefowość roślinną w Australii na podstawie mapy tematycznej,
- omówić bariery utrudniające zamieszkanie Australii,
- scharakteryzować rdzennych mieszkańców Australii,
- omówić cechy rolnictwa Australii na tle warunków przyrodniczych,
- przedstawić znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii,
- opisać zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych,
- scharakteryzować ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia,

Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi ponadto:
- dokonać analizy azjatyckich rekordów dotyczące rzeźby terenu, linii brzegowej i hydrosfery na podstawie infografiki,
- omówić powstawanie Himalajów i rowów oceanicznych,
- przedstawić sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemi,
- omówić warunki klimatyczne w Azji wpływające na rytm uprawy ryżu,
- omówić znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo-Wschodniej,
- wskazać związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami w Japonii,
- dokonać analizy źródła gospodarczego rozwoju Japonii,
- scharakteryzować cechy nowoczesnej gospodarki Japonii oraz rodzaje produkcji przemysłowej,
- uzasadnić, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie,
- przedstawić problemy demograficzne i społeczne Chin z uwzględnieniem przyrostu naturalnego na podstawie analizy danych statystycznych,
- omówić znaczenie nowoczesnych kolei w rozwoju gospodarczym Chin,
- omówić kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiach,
- scharakteryzować cechy gospodarki Indii i możliwości ich rozwoju,
- omówić znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu,
- omówić źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie,
- omówić związek budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych,
- wyjaśnić cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej,
- omówić przyczyny procesu pustynnienia w strefie Sahelu,
- przedstawić czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce,
- omówić skutki niedożywienia ludności w Afryce,
- omówić bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce,
- omówić walory przyrodnicze Kenii wpływające na rozwój turystyki,
- wykazać związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce,
- omówić związek stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce,
- przedstawić skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce,
- omówić ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii,
- podać kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii,
- przedstawić sytuację rdzennej ludności w Ameryce,
- przedstawić negatywne skutki urbanizacji w Ameryce,
- określić cechy megalopolis w Ameryce Północnej,
- scharakteryzować wybrane wskaźniki rozwoju gospodarczego Stanów Zjednoczonych,
- omówić znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce Stanów Zjednoczonych,
- wyjaśnić wpływ położenia Australii na klimat,
- omówić zasoby wód artezyjskich i ich rolę w gospodarce Australii,
- wyjaśnić, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów,
- omówić znaczenie przetwórstwa przemysłowego i przemysłu zaawansowanych technologii w rozwoju Australii,
- porównać środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki,
- wyjaśnić, dlaczego Antarktyda jest największą pustynią lodową,
- wyjaśnić status prawny Antarktydy,

Na ocenę celującą uczeń potrafi ponadto:
- wyjaśnić, dlaczego na wschodnich wybrzeżach Azji występuje wiele wulkanów,
- udowodnić słuszność stwierdzenia, że Azja to kontynent kontrastów geograficznych,
- omówić wpływ budowy geologicznej na występowanie rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami,

- ocenić skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionych,
- wyjaśnić na podstawie mapy ogólnogeograficznej i analizy danych statystycznych, dlaczego grunty orne mają niewielki udział w strukturze użytkowania ziemi w Azji,
- wykazać związki między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu" w Azji Południowo-Wschodniej,
- ocenić znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii,
- omówić wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową,
- opisać główne problemy indyjskiego społeczeństwa oraz przedstawia ich przyczyny,
- dokonać analizy skutków występowania konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie,
- wyjaśnić istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce,
- wyjaśnić związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu,
- przedstawić rolę chińskich inwestycji na kontynencie afrykańskim,
- przedstawić sposoby walki z głodem ludności Afryki,
- określić związki między warunkami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki na przykładzie Kenii,
- ustalić prawidłowości w ukształtowaniu powierzchni Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie map tematycznych,
- przedstawić sposoby ochrony przed nadchodzącym cyklonem na podstawie wybranych źródeł informacji,
- przedstawić działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii,
- opisać problemy ludności mieszkających w slamsach na podstawie materiałów źródłowych,
- ocenić wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarki Stanów Zjednoczonych,
- ocenić rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej na podstawie analizy danych statystycznych,
- wykazać zależność między klimatem a zasobami wód powierzchniowych w Australii;
- wykazać zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi występującymi w Australii;
- określić główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych,
- omówić skutki zmian klimatu w środowisku geograficznym obszarów polarnych.

DLA UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH OPINIĘ LUB ORZECZENIE PORADNI PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ WYMAGANIA EDUKACYJNE
SĄ DOSTOSOWANE DO ICH POZIOMU UMIEJĘTNOŚCI I MOŻLIWOŚCI.

ZASADY OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH Z GEOGRAFII

Na geografii ocenie podlega: sprawdzian, kartkówka, odpowiedź ustna, praca w grupie, prezentacje, odczytywanie informacji na mapach, wykresach i diagramach, prace artystyczne, prace konkursowe, samodzielna praca na lekcji, aktywność pozalekcyjna.

1. Formy bieżącego sprawdzania postępów ucznia.

Sprawdzian:
- jest obowiązkowy, trwa 30-45 min, obejmuje jeden dział lub połowę obszernego działu,
- jest zapowiedziany co najmniej tydzień przed terminem pisania, wpisany do dziennika elektronicznego z tygodniowym wyprzedzeniem,
- w miarę możliwości poprzedzony lekcją powtórzeniową, na której nauczyciel informuje uczniów o narzędziach sprawdzających,
- sprawdzian może być poprawiony przez ucznia, który otrzymał ocenę niedostateczną lub niższą od zadowalającej ucznia, poprawa odbywa się w terminie ustalonym z nauczycielem,
- jeżeli z przyczyn zdrowotnych lub losowych uczeń nie może napisać pracy klasowej z całą klasą, to powinien to uczynić w najbliższym terminie ustalonym z nauczycielem.,

Ocena za pracę pisemną (sprawdzian, kartkówka) wystawiana jest na podstawie liczby zdobytych punktów.

Kartkówka:
- trwa do 20 min.
- może być zapowiedziana lub niezapowiedziana,
- zagadnienia obejmują do trzech ostatnich tematów,

Odpowiedź ustna:
- bez zapowiedzi,

- przy wystawieniu oceny za odpowiedź ustną uczeń otrzymuje informację zwrotną od nauczyciela.

W innej formie:
- prace badawcze, np.: prowadzenie doświadczeń, wykonywanie modeli
- prace dodatkowe, np.: wykonywanie plakatów, planszy, pomocy dydaktycznych,

2.Usprawiedliwienia:
Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie (np) do lekcji 1 raz w ciągu półrocza

3.Wystawienie oceny śródrocznej i rocznej.
Przy ustalaniu śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych brane będą pod uwagę wszystkie stopnie, jakie otrzymał uczeń w danym okresie.

Uczeń może się starać o ocenę wyższą niż proponowana na koniec roku szkolnego zgodnie z zasadami wyznaczonymi w statucie szkoły. Aby uzyskać ocenę roczną o stopień wyższą niż przewidywana z geografii, uczeń pisze test obejmujący zagadnienia z każdego działu omawianego w pierwszym i drugim okresie i otrzymać ocenę wyższą od proponowanej. Poziom zadań zamieszczonych w teście odpowiada stopniem trudności odpowiednim do oceny, o którą ubiega się uczeń.